

บทที่ ๑

บทนำ

ความนำ

นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเศรษฐกิจด้านต่างประเทศทั้งหมดของแต่ละประเทศ การเปลี่ยนแปลงและการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน เป็นเครื่องมือกำหนดนโยบายที่สำคัญ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกของประเทศนั้น ๆ ได้

ทุกประเทศมีความต้องการที่จะรักษานโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อให้คงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตราของประเทศของตน เพื่อประเทศจะสามารถขยายการค้าระหว่างประเทศ ยกกระดับความจำเป็นเติบโตและเร่งรัดอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับระดับของทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ประเทศนั้นมีอยู่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับดุลการชำระเงินของประเทศ อย่างไรก็ตามนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนมิใช่สิ่งที่จะกำหนดได้อย่างเสรีโดยไม่มีขอบเขตและข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของประเทศกำลังพัฒนาซึ่งไม่มีอำนาจมากมายในวงเศรษฐกิจของโลก นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศเหล่านี้มักถูกกำหนดโดยสถานการณ์และอิทธิพลจากภายนอกประเทศมากกว่าที่จะเป็นผลของการตัดสินใจของประเทศนั้น ๆ เอง

ประสบการณ์ในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทย เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงินระหว่างประเทศที่น่าสนใจมาก นับตั้งแต่การยกเลิกการควบคุมทางการค้าและอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งการยกเลิกระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ จนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากในระบบการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อ

อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทกับเงินสกุลต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของวิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๖ ค่าของเงินบาทซึ่งผูกไว้กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพียงสกุลเดียว ได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต้องการที่จะศึกษาถึงความเป็นมาของระบบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๑ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทกับเงินสกุลต่าง ๆ มีความผันผวนมาก ทำให้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนโยบายแต่ละครั้งซึ่งมีความสำคัญและส่งผลถึงระบบ เศรษฐกิจและการเงินของประเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องศึกษาให้ละเอียด

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาถึงนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศไทยในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๑ คือ ตั้งแต่อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทซึ่งอิงกับค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพียงสกุลเดียว จนกระทั่งการเปลี่ยนมาเทียบค่ากับกลุ่มเงินตราสำคัญ ๆ จำนวนหนึ่ง (Basket of Currencies) จนถึงนโยบายล่าสุดคือการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน หรือ daily fixing โดยใช้การบรรยายประกอบกับทฤษฎีทางการเงินระหว่างประเทศพร้อมด้วยการแสดงข้อมูลตัวเลขที่สำคัญและจำเป็น เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์